

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
НАРОДНА СКУПШТИНА
Одбор за права детета
23 Број 06-2/25-26
12. фебруар 2026. године
Београд

ЗАПИСНИК
ОСМЕ СЕДНИЦЕ ОДБОРА ЗА ПРАВА ДЕТЕТА
ОДРЖАНЕ 12. ФЕБРУАРА 2026. ГОДИНЕ

Седница је почела у 14,00 часова.

Седницом је председавала Загорка Алексић, заменица председнице Одбора за права детета.

Седници су присуствовали чланови Одбора: Елвира Ковач, Невена Ђурић, Дуња Симоновић Братић, потпредседници Народне скупштине, Хаџи Милорад Стошић, Весна Недовић, прим. др Нада Мацура, Анита Нешић, Ило Михајловски, др Емеше Ури, Милија Милетић, Бранимир Јовановић, доц. др сци. мед. Марија Здравковић, Татјана Марковић Топаловић, Соња Пернат и Марина Мијатовић.

Седници Одбора нису присуствовали чланови Одбора: Ана Брнабић, председник Народне скупштине и председник Одбора за права детета, Марина Рагуш, Един Ђерлек, др Јован Јањић, потпредседници Народне скупштине, Андријана Александров, Наташа Ивановић, Татјана Петровић Стојковић, проф. др Мирка Лукић Шаркановић, Бранимир Несторовић, др Зоран Лутовац, Ана Ивановић, Ана Ераковић, Милица Марушић Јаблановић, и Слађана Милетић.

Седници су присуствовали заменици одсутних чланова Одбора: Наташа Михајловић (Андријана Александров, члан), др Александра Томић (Татјана Петровић Стојковић, члан) и Иван Карић (проф. др Мирка Лукић Шаркановић, члан),

Седници су присуствовали представници Министарства за бригу о породици и демографију и то: Јелена Жарић Ковачевић, министарка за бригу о породици и демографију, Биљана Ракић и Марко Ристић, помоћници министра и Вукота Влаховић, шеф Одсека за породичну правну заштиту.

Пре преласка на утврђивање предложеног дневног реда, председавајућа Загорка Алексић је на основу члана 76. Пословника Народне скупштине, предложила да Одбор обави заједнички јединствени претрес о тачкама 1. и 2. предложеног дневног реда, у вези са информацијама о раду које је доставило Министарство за бригу о породици и демографију за период од 1. априла до 30. јуна 2025. године и за период од 1. јула до 30. септембра 2025. године, као и да се након дискусије обави посебно изјашњавање Одбора за 1. тачку дневног реда и посебно изјашњавање Одбора за 2. тачку дневног реда.

Одбор је већином гласова прихватио предлог председавајуће за спајање расправе.

Председавајућа је сходно члану 93. став 3. Пословника, ставила на гласање предлог дневног реда седнице, у целини. Одбор је већином гласова утврдио предложени

ДНЕВНИ РЕД:

- усвајање записника Седме седнице Одбора

1. Разматрање Информације о раду Министарства за бригу о породици и демографију за период од 1. априла до 30. јуна 2025. године (број 02-1249/25-2 од 25. августа 2025. године);

2. Разматрање Информације о раду Министарства за бригу о породици и демографију за период од 1. јула до 30. септембра 2025. године (број 02-1249/25-8 од 1. децембра 2025. године);

3. Разно.

Пре преласка на рад по утврђеном дневном реду, Одбор је већином гласова и без примедби усвојио записник Седме седнице Одбора одржане 18. јула 2025. године

Председавајућа је обавестила присутне да је Министарство за бригу о породици и демографију доставило Одбору Информацију о раду Министарства за бригу о породици и демографију за период од 1. априла до 30. јуна 2025. године и Информацију о раду Министарства за бригу о породици и демографију за период од 1. јула до 30. септембра 2025. године, у складу са чланом 229. Пословника Народне скупштине који прописује да министар информисе надлежни Одбор Народне скупштине о раду министарства једном у три месеца, као и да о закључцима Одбора поводом поднете информације, Одбор подноси извештај Народној скупштини.

ПРВА И ДРУГА ТАЧКА - Заједнички јединствени претрес

- **Разматрање Информације о раду Министарства за бригу о породици и демографију за период од 1. априла до 30. јуна 2025. године**
- **Разматрање Информације о раду Министарства за бригу о породици и демографију за период од 1. јула до 30. септембра 2025. године**

Полазећи од тога да је расправа за 1. и 2. тачку Дневног реда обједињена, представници Министарства истовремено су представили обе информације. Уводно представљање Информација о раду Министарства за бригу о породици и демографију поднела је Јелена Жарић Ковачевић, министар за бригу о породици и демографију. Поред представљања информација о раду које се односе на поменути извештајни период, министарка је у свом излагању ставила тежиште и на извештавању Одбора о укупним резултатима Министарства за бригу о породици и демографију оствареним до краја 2025. године.

Министарка је информисала чланове Одбора да је Комисија за доделу субвенција за куповину прве некретнине одобрила 57 захтева у укупној вредности већој од 900.000 евра. Наглашено је да се седнице Комисије одржавају једном месечно, при чему се одобравају захтеви у вредности од приближно 1 милион до 1,4 милиона евра по седници. Истакнуто је да је у оквиру текућег мандата до сада је одобрено око 400 захтева у укупној вредности већој од седам милиона евра. Нагласила је да је уредба на основу које се ови захтеви разматрају ступила на снагу 2022. године и да је од тада држава уложила приближно 21,8 милиона евра за исплату око 1.400 решења мајкама за куповину прве некретнине. Констатовано је да је више од 1.400 породица на тај начин обезбедило сопствени дом, што указује на континуитет спровођења ове мере.

Министарка је нагласила да је буџет за 2026. годину Министарства увећан за 33,02%, уз напомену да је планирано је издвајање од 800 милиона динара за Алиментациони фонд и 1,1 милијарду динара за субвенције за куповину прве некретнине по основу рођења детета. Наведено је да је у 2025. години за исту намену било опредељено 750 милиона динара. Посебно је наглашено да је уредба о условима и начину остваривања права на новчана средства за изградњу куће или куповину стана усклађена са законом који уређује гарантне шеме за куповину станова за младе. Поред тога, министарка је нагласила да је извршена измена Уредбе о ближим условима и начину остваривања права на новчана средства за изградњу куће или куповину стана, при чему је њен садржај усклађен са Законом о гарантним шемама за куповину станова за младе. Такође је наведено да је Република Србија донела посебан програм повољних стамбених кредита за младе, те да мајке старости од 20 до 35 година које испуњавају прописане услове могу поднети захтев за субвенцију и та средства искористити као учешће за добијање кредита под повољнијим условима. Такође, министарка је подсетила да је оснивање Алиментационог фонда потекло као иницијатива председника Републике Александра Вучића, док је председница Народне скупштине Ана Брнабић у формално-правном смислу предложила Закон о Алиментационом фонду. Том приликом изразила је захвалност свим народним посланицима који су подржали усвајање овог закона, без обзира на политичку припадност, уз образложење значаја фонда кроз изнете статистичке податке. Саопштено је да је до сада поднето укупно 939 захтева, при чему је указано на постојање значајног броја дуплираних пријава што успорава поступак, јер активира административну обраду иако се тек у каснијој фази утврди да је реч о поновљеним захтевима. Наглашено је да је законски рок за доношење исплатног решења 15 дана и да до сада није било кашњења у поступању, већ су решења доношена и пре истека тог рока, са циљем обезбеђивања благовремене заштите права деце. Истакнуто је да је посредством Алиментационог фонда финансијска подршка исплаћена за укупно 632 деце, уз напомену да један захтев може обухватити више деце из исте породице. Оцењено је да наведени подаци указују на значај фонда у систему породичноправне заштите. Такође је наглашено да је Министарство за бригу о породици и демографију надлежно за управљање Алиментационим фондом, те да располаже релевантним подацима који могу послужити као основ за даље анализе, укључујући статистику о броју корисника према статусу родитеља или старатеља. Наведено је да је закон почео да се примењује у јуну, док су прве исплате из Алиментационог фонда реализоване крајем августа 2025. године. Оцењено је да протекли временски период није довољан за потпуну анализу укупних ефеката закона, али да досадашњи показатељи указују на искључиво позитивне резултате, без уочених негативних последица, при чему је истакнуто да су сва деца која испуњавају услове благовремено примила средства издржавања. Указано је да је у успостављању система значајну техничку подршку пружила Канцеларија за ИТ и еУправу, која је обезбедила софтверска решења за праћење предмета и ефикаснији рад. Такође је истакнута веома добра сарадња са Министарством правде, посебно у делу комуникације са јавним извршитељима, што је омогућило да се технички услови за примену закона обезбеде одмах по његовом усвајању. Саопштено је да је контакт центру фонда до сада приступило око 4.000 грађана, од чега између 15% и 20% чине очеви који самостално брину о деци у ситуацијама када мајке не испуњавају обавезу плаћања алиментације. У погледу функционисања фонда по принципу револвинг механизма, наведено је да до сада није забележен ниједан случај у коме је држава успела да наплати средства од родитеља чију је обавезу привремено преузела, јер није утврђено да су стекли приходе или имовину из које би наплата могла да се спроведе. Истакнуто је да су средства за исплате у 2025. години обезбеђена у сарадњи са Министарством финансија, док је за 2026. годину планирано 100 милиона динара. Наведено је да је од краја августа

2025. до дана обраћања за 632 деце исплаћено око 16 милиона динара, те да планирани буџет омогућава редовну исплату и у случају вишеструког повећања броја захтева. Министарка је нагласила да Министарство остварује веома добру сарадњу са јединицама локалне самоуправе, истичући да су све општине и градови формирали Савете за породицу и демографију. Оцењено је да су ова тела од посебног значаја за израду нове, свеобухватне стратешке платформе у области породичне и демографске политике, јер омогућавају непосредан увид у стање на локалном нивоу и достављање релевантних података са терена. Такође је наведено да је реализована кампања под називом „Караван родитељства - Породица у срцу“, у оквиру које се до 1. јануара обишло укупно 40 општина и градова. Чланови Одбора су информисани и о томе да Министарство реализује и додатне пројекте у сарадњи са међународним организацијама, укључујући UNDP и UNPF, који су усмерени на праћење развоја градова средње величине чији се демографски и развојни трендови разликују у односу на велике урбане центре. Као примери таквих средина наведени су Чачак, Врање и Нови Пазар, у којима се посебно анализирају ефекти мера популационе политике, демографска кретања и миграциони токови становништва. Истакнуто је и да Министарство сваке године расписује јавне позиве намењене удружењима, у оквиру четири области сарадње, као и посебан јавни позив за јединице локалне самоуправе у вредности од приближно 390 милиона динара. Ови програми подршке односе се на финансирање услуга и мањих пројеката од значаја за локално становништво, посебно у руралним срединама, као што су организован превоз деце од школе до куће, мањи инфраструктурни радови, фазна изградња или адаптација вртића, уређење игралишта, набавка мобилијара и друга улагања која доприносе побољшању услова живота породица у локалним заједницама. Наглашено је да се при избору пројеката у обзир узимају и потребе које су непосредно исказали грађани током теренских посета. Министарка је посебно нагласила да ће једна од кључних законодавних активности Министарства бити припрема измена и допуна Породичног закона и додала да је, као први корак, формирана интерсекторска радна група у коју су укључени представници релевантних министарстава, институција и државних органа, са циљем свеобухватног приступа изради законских измена. Наглашено је да рад такве групе не би био потпун без учешћа цивилног сектора, односно невладиних организација и удружења грађана. С тим у вези, поступак избора представника цивилног друштва спровело је Министарство за људска и мањинска права и друштвени дијалог путем јавног позива, након чега је радна група у потпуности формирана и очекује се одржавање њене прве седнице. На самом крају излагања министарка је информисала чланове Одбора да је недавно одржан састанак са председником координационог тела који се укључио из Брисела, током којег су размотрене смернице за даљи рад, уз оцену да ће ове смернице допринети усклађивању будућих законских решења са европским стандардима, уз истовремено задржавање прилагођености домаћем правном систему, друштвеним околностима и потребама грађана.

У дискусији су учествовали чланови и заменици чланова Одбора: Загорка Алексић, председавајућа и заменик председнице Одбора, Марија Здравковић, Марина Мијатовић, Ило Михајловски, Соња Пернат, Милија Милетић, Татјана Марковић Топаловић, Нада Мацура и Емеше Ури чланови Одбора, као и представници Министарства за бригу о породици и демографију: Јелена Жарић Ковачевић, министар.

Током дискусије чланови и заменици чланова Одбора су постављали питања министарки за бригу о породици и демографију, а поднете информације Министарства су превасходно оценили као детаљне и свеобухватне, уз појединачне примедбе, а у вези

са садржајем поднетих информација, од стране појединих чланова Одбора затражена су појашњења од ресорне министарке.

Током дискусије чланови су разговарали о темама демографске политике, мера подршке породицама, новчаних и стамбених подстицаја за мајке, новорођену децу и младе брачне парове, као и о проблемима депопулације у малим општинама и селима. Разматрани су изазови живота у руралним срединама, потреба за бољом инфраструктуром, превозом ученика и већом институционалном подршком локалним самоуправама. Посебна пажња посвећена је Алиментационом фонду, обради захтева грађана и транспарентности рада министарства. У расправи су отворена и питања квалитета здравствене заштите деце, одговорности у медицинским случајевима, сарадње надлежних институција и финансирања лечења, укључујући праксу прикупљања новца путем донација.

Одговарајући на питања министарка је истакла да Министарство прихвата критике и да су посланицима и грађанима доступни директни контакти ради провере сваког појединачног предмета. Навела је да је ресор посебну пажњу усмерио на рурална подручја и мала места, истичући да је више пута боравила у Сврљиг, као и да су субвенције за прву некретнину користиле породице у Бајина Башта, Трговиште, Ивањица и Лучани, најчешће за изградњу кућа, а не за куповину станова у већим градовима. Прецизирала је да је за око 1.400 породица већ издвојено близу 22 милиона евра субвенција, као и да држава даје до пола милиона динара за прво дете и до око 30.000 евра за четврто дете у 120 месечних рата. Објаснила је да се износ алиментације утврђује судском пресудом, да може бити различит од 1.000 динара па навише и да Алиментациони фонд исплаћује средства тек ако дужник не плати два месеца, при чему је максималан износ око 25 хиљада динара, у складу са прописима који се везују за накнаде хранитељима од око 50.000 динара. Навела је и пример да се укупан фонд не може равномерно делити, на пример 16 милиона на 632 деце, јер су појединачни износи различити и одређени пресудама. Говорећи о законским иницијативама, нагласила је да Министарство има представника у радној групи за закон родитељ - неговатељ, али да динамику тог процеса води надлежни ресор, док ће њихово министарство обезбедити све потребне податке. Истакла је да канцеларија за ретке болести пружа подршку породицама и већ је примила више од 150 породица, али да регистре и медицинске аспекте воде институције попут Батут и здравствених органа. Додала је да се напредак ка ЕУ мери пре свега усклађивањем прописа, посебно Породичног закона, уз настојање да се постигне широк друштвени консензус кроз јавне расправе и дијалог. Посебно је нагласила да Министарство три од пет радних дана проводи на терену, често и викендом, обилазећи породице и у најудаљенијим подручјима како би проблеме решавало у сарадњи са другим институцијама. Закључила је да је стратешки циљ државе системско оснаживање породице, побољшање демографске слике и обезбеђивање мерљиве, проверљиве и континуиране подршке свим породицама у Србији.

Министарка за бригу о породици и демографију је одговорила на сва питања чланова и заменика чланова Одбора и додала да је Министарство у предходном периоду редовно учествовало на седницама Одбора за права детета и изразила жељу да се са том праксом настави, а у циљу јачања свеукупног законодавног и општег оквира за заштиту деце и породично-правну заштиту.

На самом крају дискусије, председавајућа Одбора се захвалила представницима Министарства на представљању Информација о раду и замолила их да остану у сали и за наредну течку Дневног реда.

Одбор је потом приступио појединачном изјашњавању.

Одбор је већином гласова прихватио Информацију о раду Министарства за бригу о породици и демографију за период април - јун 2025. године.

Одбор је већином гласова прихватио Информацију о раду Министарства за бригу о породици и демографију за период јул – септембар 2025. године.

Председавајућа је обавестила, да ће Одбор на основу члана 229. став 4. Пословника Народне скупштине поднети Извештаје Народној скупштини и на тај начин је извести, да је сагласно члану 229. Пословника Народне скупштине, Одбор размотрио и одлучио да прихвати обе Информације о раду Министарства за бригу о породици и демографију.

ТРЕЋА ТАЧКА - Разно.

У дискусији по овој тачки дневног реда су учествовали следећи чланови и заменици чланова Одбора: Загорка Алексић, председавајућа и заменик председнице Одбора, Елвира Ковач и Дуња Симоновић Братић, потпредседнице Народне скупштине, Нада Мацура, Соња Пернат, Иван Карић, Татјана Марковић Топаловић, чланови Одбора и Славица Радовановић, народни посланик која није члан Одбора, као и представници Министарства за бригу о породици и демографију: Јелена Жарић Ковачевић, министар.

Током дискусије од стране појединих чланова изражена је забринутост због случајева насиља над децом, а истакнути су и други изазови који се односе на безбедност деце, укључујући стање школских објеката, појединачне случајеве у образовним установама и утицај друштвених мрежа, док је с друге стране истакнуто да се тема насиља политизује и доведени су у питање поједини наводи који су изнети.

Председавајућа је искористила присуство министарке за бригу о породици и демографију како би се укратко разговарало о припреми нове Стратегије за превенцију и заштиту деце од насиља. Подсетила је да је претходна стратегија усвојена 2020. године за период 2020 - 2023, уз пратећи Акциони план за 2020. и 2021. годину, те нагласила да је њен формални рок истекао 2023. године и да је неопходно обезбедити континуитет усвајањем новог стратешког оквира у што скоријем року. Председавајућа је истакла да је за израду новог документа потребно јасно дефинисати циљеве, приоритетне области, мере и механизме међусекторске сарадње надлежних органа и институција укључених у заштиту деце.

Министарка за бригу о породици и демографију је истакла да је израда нове стратегије за превенцију и заштиту деце од насиља приоритет у надлежности Министарства и да ће се тај процес спроводити кроз широку сарадњу са институцијама, стручњацима и међународним партнерима, укључујући УНИЦЕФ. Подсетила је да је претходни стратешки документ важио од 2020. до 2023. године са акционим планом за прве две године, те да је 4. фебруара Министарство упутило захтев Републичком секретаријату за јавне политике ради добијања мишљења о врсти новог документа јавне политике. Нагласила је да стратегија обухвата све облике насиља над децом физичко, емоционално, сексуално, занемаривање, вршњачко и дигитално насиље, као и експлоатацију деце и да захтева координацију више сектора, укључујући образовање, здравство, социјалну заштиту, правосуђе и полицију. Додала је да обавеза израде новог документа произилази из међународних обавеза Републике Србије, укључујући Конвенцију о правима детета и препоруке Европске комисије из извештаја за 2025. годину, као и из националне изјаве о посвећености окончању насиља над децом усвојене у октобру 2025. године. Представила је планирану динамику рада, наводећи да је формирање радне групе предвиђено за фебруар 2026, почетак рада експертске групе за април, анализе и консултације од априла до септембра, израду нацрта у последњем кварталу 2026, јавне расправе почетком 2027. и усвајање документа током прве половине 2027. године. Такође је истакла да је покренут поступак избора чланова Савета за права детета, чије се формирање очекује у фебруару 2026, а прва седница у марту, подсећајући да је тим телом 2023. председавала Дарија Кисић. Министарка је нагласила да Министарство већ има усаглашен план рада са партнерима и да је циљ израда кровне,

мултисекторске стратегије која ће дугорочно одредити правац државних политика у области заштите деце од насиља. Закључила је да ће динамика бити прилагођена потребама како би процес био што ефикаснији, али да је најважније да документ буде темељан, стручно заснован и резултат широког друштвеног консензуса.

Председавајућа се потом захвалила министарки и истакла да је погрешна перцепција да Одбор има проблем са осуђивањем насиља, нагласивши да се такви ставови износе након што надлежни органи утврде чињенице, будући да Одбор није истражни орган. Додала је да Одбор поступа у складу са својим надлежностима, укључујући деловање кроз радне групе по представкама и предлозима, те да доследно поштује Конвенцију о правима детета и друге релевантне акте. Захвалила се свим учесницима и закључила седницу.

Изнет је предлог председнице Одбора да се наредна седница Одбора одржи као тематска и да буде посвећена изради новог стратешког документа за превенцију и заштиту деце од насиља, уз напомену да би на ту седницу требало позвати представнике релевантних министарстава и надлежних органа како би се Одбор информисао о досадашњим активностима на припреми нове стратегије, резултатима примене претходне стратегије и акционог плана за период 2020-2023, уоченим изазовима и начинима њиховог превазилажења у новом оквиру, уз сагледавање ширег европског контекста, као и о кључним циљевима и корацима за усвајање и спровођење нове стратегије. Председавајућа је изнела и предлог председнице Одбора да се на ту тематску седницу Одбора позову и организације које се баве заштитом деце од насиља, како би се о овој важној теми постигао што шири консензус.

Седница је завршена у 14,15 часова.

Саставни део овог записника чини препис обрађеног тонског снимка, вођен на седници Одбора.

СЕКРЕТАР ОДБОРА

Горан Стаменковић

ЗАМЕНИК ПРЕДСЕДНИКА

Загорка Алексић

